8e JAARGo. № 153

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ⅌ jaar ƒ 24.— ⅌ halfj. ƒ 12.— ⅌ maand ƒ 2.—
„ Java. „ „ do. „ 30.— „ do. „ 15.—
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.— „ do. „ 18.—
„ Europa „ do. „ 50.—
De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

WOENSDAG 27 JUNIJ 1860.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

De Resident van SOERABAYA, maakt bekend dat op *Vrijdag* en *Zaturdag den 29sten* en *30sten Junij* 1860, bij 's lands pakhuizen te SOERABAYA, in het openbaar zullen worden verkocht **Circa 80,000** Amsterdamsche ponden KOPER in staven, lang 0,53 breed 0,05 en dik 0,025 nederlandsche el., wegende elke staaf omstreeks 10 Amsterdamsche ponden en **Circa 300,000** Amsterdamsche ponden DOORGEKAPT KOPERGELD, waarvan de monster van heden af aan, bij de vermelde pakhuizen ter bezigtiging liggen.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden, vermeld in de *Javasche Courant* van den 2 dezer N°. 41.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd*,
den 7 Junij 1860. (*w. g.*) VAN DER WIJCK.
(823)

UITBESTEDING.

Ingevolge last van den Luitenant kolonel waarnd. Militairen kommandant zal door de ondergeteekenden *op Zaturdag den dertigsten Junij aanstaande des voormiddags ten tien ure* in de groote militaire kantine alhier eene publieke uitbesteding worden gehouden van de **Leverantie van dranken benoodigd voor het garnizoen en de daarbij behoorende posten.**

Het contract zal loopen ᵖ/m 1 October e. k. ᵖ/m ultimo December 1861, wordende de consumptie voor dat tijdsverloop begroot op ±
1400 kelders **genever** à 15 □ flesschen.
400 kisten **bier** à 48 flesschen.
85 kisten **roode wijn** à 48 flesschen.
40 dozijnen **brandewijn.**

De verdere voorwaarden zijn voor belanghebbenden dagelijks in gemeld gebouw en ten bureele van den luitenant kolonel waarnd. plaatselijken kommandant ter inzage.

Soerabaya *den 9den Junij* 1860.
De Officieren Kommissarissen,
K. VAN DER HEIJDE *Kapt.*
(824) **L. J. F. E. VON ENDE** 1e *Luit.*

(*Gratis.*) Ingevolge Gouvernements besluit dato 8 mei 1854, zal de gewone drie maandelijksche huiscollecte ten behoeve der R. K. armen, over het 2e kwartaal 1860 gehouden worden op Dingsdag 26 Junij a. s. en volgende dagen.

Namens het Roomsch Katholiek kerk & armen bestuur.
Het Lid, tevens Secretaris,
DE HEIJER.

HERUITBESTEDING

Op Dingsdag den 3den Julij 1860.

Des morgens ten 9 ure zal op het bureau van den ondergeteekende openbare uitbesteding worden gehouden voor rekening van hen die zulks aangaan tot de levering van een reiswagen tot vervoer van zieken.

De voorwaarden en nadere informatien zijn te bekomen op bovenvermeld bureau van 's morgens 8 tot 2 ure, zon- en feestdagen uitgezonderd.

SOERABAYA, *De Onder Intendant der* 1e *klasse*
den 27 Junij 1860. *in de 3de Militaire Afdeeling op Java.*
(941) **R.K. VEMER**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Donderdag den 28sten Junij 1860.

Bij den heer *H. Cramer* te Kalisosok n°. 2 van koper ijzer, en nieuwe goenie-zakken.

Op Vrijdag den 29sten Junij 1860
en
Op Zaturdag den 30sten Junij 1860.

Bij 's Lands Algemeene Pakhuizen alhier van 300,000 ponden doorgekapt kopergeld en 80,000 ponden koper in staven, van het Gouvernement. (908)

VENDUTIE
BIJ
H. J. CRAMER,
te Kalliesosok N°. 2

Op Donderdag den 28sten Junij a. s.

Van ROODBLAD, ACHT KANTE ROODHOUT KOPER, van verschillende lengte, KOPER SPIJKERS, LOOD, IJZER en NIEUWE GOENIE-ZAKKEN, enz.
(883)

ADA LELANG
die roemanja toean
CRAMER,
Kalliesosok N°. 2,

besook harie Kemis tangal 28 boelan Joenie die moeka.

Jocal TEMBAGA LAPIS MERA mezik bolee per boent lapis kapal, TEMBAGA BAOET MERA DASPAN, PAKOE, TIEMA, KARONG GOENIE BAROE en ada apa apa lagie. (884)

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 3den Julij a. s.
voor het sterfhuis van wijlen

HO-LIOKTJOAN,

in de Chineesche kamp naast het huis van den Luitenant der Chinezen LIEM BINGLIANG, van LAKEN, ZIJDEN STOFFEN, KLAMBOEGOED, JACONETS, TRICOTS enz. enz.
en
eene goede HANDCHAIS met OLIE-BUSSEN.
(932)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

VERTREKDAGEN
van het stoomschip
OENARANG,

KAPT. S. VAN HULSTIJN,
van **Batavia** naar **Samarang** en **Soerabaya** 15 en 20 Junij.
„ **Samarang** naar **Soerabaya** 18 Junij.
„ **Soerabaya** „ **Samarang** en **Batavia** 22 Junij.
„ **Samarang** „ **Batavia** 24 Junij.

Nadere informatiën te bekomen bij
De Agenten,
(743) **ADAM & CO.**

HET STOOMSCHIP BATAVIA.
Kapitein NIJE.
vertrekt naar **Batavia** via **Samarang** *op Maandag den 2den Julij.*
Adres bij
(933) **W. CORES DE VRIES.**

HET VERTREK
van de stoomboot
KRATON,

Is nu bepaald *op Dingsdag aanstaande den 4den Julij*, naar **Bezoekie** via **Probolingo** en **Pasoeroean.**
Adres,
(938) **Mc MILLAN MARTEN & CO.**

VAN GELIJKE BEWEGINGEN ALS GIJ.

(*Slot.*)

Zoo naderde men weder het voorjaar.

Ondertusschen had MARIE een paar maal brieven van AGATHE ontvangen en die beantwoordt. AGATHES brieven ademden den ouden vriendschappelijken toon. Zij was tevreden met den loop van haar lot. Zij achtte haren aanstaanden echtgenoot hoog en genoot zijne kiesche bewijzen van liefde. Door bijzondere omstandigheden was het engagement publiek geworden, eer de tijd van rouw over ADOLF verstreken was, en weldra zou het huwelijk in alle stilte voltrokken worden.

Toen deze bekendmaking in de pastorie kwam, kon WILLEM, ofschoon zijne stem beefde, toch met volle berusting zeggen:

„Uw wil, Vader! en niet de mijne geschiede!"

XII.

BESLUIT.

Weder was de Meimaand aangebroken en verwachtten de inwoners van Alm de adelijke familie met het ongeduld van dorpelingen, voor wie elke afwisseling en verandering eene bron van berekeningen en genoegens tevens is.

Daar liep op eens als een vuur de tijding door het dorp, dat de heerlijkheid verkocht zou worden, omdat de schoonzoon van den baron door zijne bezigheden bijna onafgebroken aan den Haag gebonden, geen belang stelde in een goed dat hij toch slechts zelden zou kunnen bezoeken en de baron en zijne echtgenoote een tegenzin in Alm hadden gekregen, sints zij daar den laatsten zomer met ADOLF hadden doorgebragt.

Er werd niet bij verteld hoe AGATHE over dit plan dacht, maar algemeen werd het met droefheid vernomen. Men wist niet wie de nieuwe heer worden zou, en, zooals het gewoonlijk gaat bij eene naderende scheiding, men begreep nu dat de tegenwoordige eigenaar nog zoo kwaad niet geweest was. Door het feest waarmede zij haar verblijf te Alm besloten had, had de familie bovendien eenen zeer gunstigen indruk achtergelaten.

In de pastorie was men het over den indruk dezer verandering niet zoo eens. Mevrouw VERHAGEN vond het niet aangenaam, maar meende dat het in de gegeven omstandigheden zeer goed was. MARIE kon dat nog zoo niet inzien, omdat zij zoo gaarne AGATHE nog weer een zomer bij zich had gehad. WILLEM wist niet regt wat hij er van denken moest. Hij had tegen eene ontmoeting met AGATHE opgezien, die met den baron gevreesd, en toch zou hij ook bij alle veranderingen in hunne betrekking AGATHE nog wel hebben willen wederzien.

Ondertusschen zou de verkoop spoedig doorgaan en was het kasteel binnen kort met groote plakkaten bedekt, welke alle heerlijkheden van deze heerlijkheid vermeldden, en kwamen er nu en dan kijkers in menigte.

Toen het slot verkocht was, scheen het WILLEM alsof er een gewigtig tijdperk van zijn leven voor altijd afgesloten werd.

Nogtans had dat tijdperk rijke vruchten gegeven. Daar was weder lust in hem om zijne gemeente op te voeden en hare gebreken te verbeteren en met de ondervinding welke hij had opgedaan, deed hij dit veel beter dan te voren.

Nu begon hij zelfs van de dorre dictaten over pastoraal uit te trekken, want niet als eene drooge wetenschap welke hem routine leeren moest, beschouwde hij thans dat gedeelte zijner godgeleerde studiën, maar als het geraamte, dat met vleesch bekleed en met kracht bezield moest worden door den adem der liefde voor onzen medemensch. Het was hem nu een genoegen de menschen te bespieden en hunne daden te wikken, elk lid zijner gemeente was hem die moeite overwaard, want elk gemeentelid was zijn broeder in Christus.

Nu klaagde hij niet gelijk voorheen dat het terrein waarop hij arbeiden moest, zoo bekrompen was. De schatten lagen in *de diepte* en namen naar gelang van zijn arbeiden en delven in waarde toe; hij zocht ze niet op de oppervlakte, wijd in het rond verspreid.

De gemeente stelde dien herleefden ijver van den predikant weldra op prijs. Men vergat hetgeen was gebeurd en roemde hem wijd en zijd. Alle huizen en menig hart werd hem gaande weg opengesteld.

Evenzoo ging het met zijne openbare evangelieverkondiging en met zijne catechisatien.

De kerk werd steeds voller, de nalatigen kwamen meer en meer terug en WILLEM preekte met opgewektheid en ijver.

Nogmaals ging zoo een jaar voorbij, en had ook al menig gemeentelid de opmerking gemaakt, dat hij niet kon begrijpen hoe de dominé nog maar geen beroep kreeg, men verlangde niet naar verandering en bied den ijverigen

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het doelmatig ingerigt en snelzeilend Ned. Barkschip

HENRIETTA,

KAPITEIN J. PORTENGEN,

om tegen medio Julij van hier via **Batavia** te vertrekken.

Voor verdere inlichtingen adressere men zich tot

De Agenten,

(929) **E. TEN BRINCK & CO.**

VRACHT NAAR

EUROPA OF CHINA.

Wordt aangeboden per de **A I** Engelsche Bark

EQUINOX,

KAPITEIN TH. WILLIAMSON,

gemeten **453/406** ladende p. m. 600 ton.

Adres bij

(937) *De Agenten,*

HILL BROEKMAN & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het Nederlandsch Campagne bark schip

KONING EN VADERLAND,

Kapt. B. A. T. VAN BRUGGEN, uitmuntend ingerigt voor den overvoer van passagiers, en varende eenen geëxamineerden doctor die tevens verloskundige is.

Het vertrek zal begin Julij van hier over Batavia plaats vinden.

Voor informatien adresseere men zich bij de Heeren VAN OMMEREN RUIS & Co te Batavia, bij den gezagvoerder in het *Java Hotel* alhier of bij

De Agenten,

(780) **MAC LENNAN & CO.**

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het Nederlandsch schip

PRESIDENT PLATE,

GEZAGV. J. C. HARTEN.

Deze bodem door zijne doelmatige inrigtingen voor den overvoer van Passagiers algemeen gunstig bekend, en een geëxamineerden geneesheer voerende, zal tegen 15 Julij a. s. van hier en tegen begin Augustus e. k. regtstreeks van **Batavia** vertrekken.

Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder in het *Java Hotel*, of bij de ondergeteekenden, agenten alhier; alsmede te **Batavia** bij de Heeren LANDBERG BEZOET DE BIE & Co.

(940) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

TER BEVRACHTING.

Naar **China, Australië,** of andere plaatsen in dezen archipel, wordt aangeboden het Hamburger Barkschip

OSCAR,

KAPT. CH. MATTHIEU,

ladende plus minus 5000 picols.

Adres bij den kapitein, Marine Hotel, en bij

De Agenten,

(934) **B. KOPERSMIT & CO.**

VRACHT NAAR EUROPA.

Wordt aangeboden per de eerste klasse nieuw gekoperde Zweedsche bark

CICILIA,

Kapitein CROUHAMM,

ladende circa **600** ton.

Adres bij *De Agenten,*

(936) HILL BROEKMAN & CO

Debiteuren en crediteuren in den boedel van wijlen **HO LIOKTJOAN,** worden verzocht binnen drie maanden hun debet aan te zuiveren en hunne pretentien aan tegeven, bij de executeuren of bij den Luitenant der Chinezen **LIEM BING LIANG.** (943)

VIER CENTRIFUGES

met

STOOMVERMOGEN.

(14) B. J. VAN ECK & CO.

MACHINERIE.

Twee buitengewoon krachtige SUIKERMOLENS met waterwiel-as en gearing compleet, met Cylinders van 54 duim lengte, bij 30 duim diameter en Cylinder-assen van 11 duim diameter. Deze molens zijn de krachtigste welke op Java worden aangebragt, gelijk die welke reeds te *Pandaän, Watoe-toelies* en *Kandang Djattie* staan en zijn in staat om in 24 uren 120,000 tot 150,000 kannen Sap te produceren.

Vier **STOOM SUIKERMOLENS** met Stoomtoestellen-, ketels- en toebehooren compleet; de molencylinders 30 duim lang bij 18 duim diameter, Stoomketel 12 voeten lang bij 4½ voet diameter met vlampijpen, de Cijlinder van het toestel 10½ duim diameter met 24 duim slag. Deze molens kunnen in 14 uren 70,000 tot 80,000 kannen sap produceren met slechts eene geringe hoeveelheid brandstof.

Acht **CYLINDERS** van 48 × 24 duim dimensie voor suikermolens compleet met as en rondselen.

Eene hoeveelheid **SUIKERPANNEN.**

Alle bovengenoemde machineriën zijn nu reeds op weg herwaarts van Engeland, en worden te koop aangeboden door de ondergeteekenden, wie tevens bereid zijn alle soorten van machinerien te leveren welke voor Suikerfabrieken benoodigd zijn.

De teekeningen dezer machinerien zijn bij ons te bezigtigen.

MC MILLAN MARTEN & CO.

(407) *Agenten voor den Heer* **R. W. THOMSON.**

DAKPANNEN

In alle soorten te verkrijgen op *Groudo*, bij

(931) **LEVERT.**

VUURVASTE STEENEN.

en

GIET - IJZER.

Verkrijgbaar bij

(927) MAC MILLAN MARTEN & CO.

GENTENG GENTENG

roepa roepa.

Boleh di dapet di *Groudo*, sama toean

(939) **LEVERT.**

WISSELS op NEDERLAND

bij het agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij alhier. (422)

WISSELS OP NEDERLAND.

525) **B. J. VAN ECK & CO.**

HOLLOWAY PILLEN en ZALF.

Ad. ƒ **1**,— ƒ **3**,— en ƒ **5**,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(526) **LE ROY & CO.**

HOUDERS VAN COGNOSSEMENT

OVER

551/682. **132** vaatjes **KOOLTEER,**

afgeladen door F. W. OEWEL, per *Wassenaar* kapt. A. HOFSTEE, gelieven zich bekend te stellen bij

De Agenten,

(944) **MAC LENNAN & CO.**

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 27sten Junij 1860.

Slot.

Op een uur afstands van Panerangan werd geankerd, en hielden de beide kolonnes het bivouak op de beide oevers.

Aangezien de rivier door den lagen waterstand verder te ondiep was voor het stoomschip, werden den volgenden morgen de troepen op den linkeroever gedebarkeerd, terwijl op den anderen oever de hulptroepen van den Kiai Adipati, onder aanvoering zijner beide zoons Djaija Negara en Kini Warga, bleven.

Ook de luitenant ter zee der 2de klasse Jeckel debarkeerde met zijne landing-divisie, ten einde den togt verder naar Tjebalong mede te maken, daar de gewapende barkas, door de bijzonder steile oevers der rivier van geen nut meer kon wezen.

De *Boni* werd daarop naar Amonthaij teruggezonden.

Eenige prauwen, waarin zich de vivres bevonden, en die voor het oversteken der rivier gebruikt moesten worden, werden, onder eene goede bedekking, langs de rivier opgevoerd.

Bij het naderen van de kampong Pamerangan vielen er eenige schoten op de voorhoede, doch de vijand trok spoedig terug.

Deze kampong werd doorzocht en daarna verbrand.

Ruim een uur voorbij deze kampong werd de voorhoede bij het doorzoeken van eenige aldaar staande huizen, door een 40tal met lansen en geweren gewapende muitelingen aangevallen, die echter spoedig door eenige schoten verjaagd werden naar een sawa-veld, waar een kartetsschot hen nog na werd gezonden.

Te 10 ure ongeveer moest men den rivier-kant verlaten en meer landwaarts marcheren, alwaar het terrein zeer moeijelijk was, daar men door het bosch, dat men moest doortrekken, een pad moest kappen.

Te 7½ ure des avonds kwam men aan een alang-alangveld, alwaar het bivouak gehouden werd.

Den 21sten Mei des morgens vroeg werd de marsch voortgezet, en kwam men reeds te 7 ure aan de kampong Kapar, die geheel verlaten werd gevonden.

Verder marcherende kwam men weder uit aan den rivierkant, doch de gids verklaarde den weg niet verder te weten.

Eenige schoten werden er toen gelost, om de Maleische hulptroepen te waarschuwen, doch te vergeefs werd op hen gewacht.

Drie kettinggangers verklaarden zich daarop bereid, de rivier over te zwemmen, om berigten in te winnen, en de achtergeblevene prauwen op te zoeken.

Door den fellen stroom slaagde er slechts een, den overkant te bereiken, en kwam weldra met de prauwen terug.

Ook de hulptroepen kwamen daarop spoedig opzetten.

Een andere gids werd toen bekomen, en na nog ongeveer een uur gemarcheerd te hebben, moest men de rivier oversteken, daar het pad verder ophield.

---

man gaarne in hun midden.

Door hard en lang prijzen bederven evenwel de gemeenten dikwijls hunne zaak. De Almsche boeren hadden zoo vaak en zoo luid over hunnen dominé gesproken, dat de kerkeraad van eene niet ver verwijderde stad bij eene ingevallen vacature toch wel eens wilde hooren, of dat zoo iets bijzonders was.

Ze gingen en keerden uiterst voldaan terug. Weldra beriepen zij WILLEM in de aanzienlijke stadsgemeente en nam hij na ernstig beraad die roeping aan.

Wij spreken niet van de droefheid der dorpelingen en de algemeene belangstelling. Wat men voor zich zelven betreurde, gunde men den dominé ten volle. En toch had men hem zoo gaarne behouden!

Ook WILLEM zou niet naar verandering hebben begeerd, wanneer ze hem niet was aangeboden. Hij was tevreden te Alm en stelde den werkkring hem daar aangewezen, meer en meer op prijs.

En toch, pijnlijk was hem steeds het gezigt op dat slot, waaraan ondanks de vele veranderingen door den nieuwen eigenaar gemaakt, voor hem oneindig vele herinneringen verbonden bleven, menigmaal werd het hem te eng in de pastorie, waar binnen hij AGATHE zoo dikwijls had gezien.

Hij zou meer vrij van het verleden worden, als hij die getuigen van gelukkige dagen niet meer om zich zag, hij zou nog beter en meer onverdeeld aan zijne evangeliebediening zijn hart kunnen wijden.

Daarom begreep hij te moeten gaan en billijkten moeder en zuster zijn besluit.

De laatste weken en dagen waren voor onzen goeden predikant al zeer zwaar. Hij moest zoo vele dierbare vrienden vaarwel zeggen, hem dierbaar om de zorg welke hij voor hunne hoogste belangen gedragen had, in menig huis was aller hart bewogen bij het afscheid, menige oude van dagen drukte zijne hand met de roerende gedachte: „dat 't wel voor 't laatst zou zijn."

Dan liep hij nog eens weer mijmerende elke laan door en langs elk boschje, waaraan herinneringen voor hem verbonden waren, en stortte nog eens zijn hart uit in een vloed van tranen op de plek, waar hij haar had hooren verklaren dat zij vertrouwen in hem stelde. O! hij had dat vertrouwen niet beschaamd, maar haar rust gegund en haren strijd niet verzwaard. Hij dankte God dat hij daartoe de kracht gevonden had.

Nog een pijnlijk uur moest WILLEM doorworstelen, toen hij openlijk afscheid van zijne gemeente nam en van het tijdperk in haar midden doorleefd.

Gode zij dank, hij had veel geleerd!

Toen eindelijk op den laatsten morgen het rijtuig voor de deur der pastorie stond en de laatste koffers waren opgeladen, trad WILLEM met een traan in het oog over den drempel zijner tijdelijke woning.

Daar stonden nog velen rondom het rijtuig geschaard, die hem een laatst vaarwel wilden toeroepen, die zijne hand met warmte drukten en hunne welgemeende tranen niet verbergen konden.

Daar stonden onder die allen ook JAN ZWART en zijne moeder.

„Dominé!" zeide zij zacht en hare stem beefde meer van aandoening dan van ouderdom, „ik dank u nog eens voor mijn eenig kind."

„God zegene u, moeder!" antwoordde WILLEM en reikte de hand aan JAN, die haar niet wilde loslaten en toch te vergeefs woorden voor zijne dankbaarheid zocht.

„Neem dit tot eene gedachtenis" zeide hij eindelijk en reikte WILLEM een pakje toe.

„Ik dank u" antwoordde deze, „ik dank u, mijn vriend!" want hij voelde dat het de welbekende tabaksdoos was.

„Moeder!" zeide WILLEM, toen het rijtuig Alm ver achter zich gelaten had, „moeder! gij hadt gelijk dat voor ons, evangeliedienaars, het geneesmiddel voor elke kwaal des harten in onzen werkkring ligt. Ik heb gestreden tegen mij zelven door anderen te leiden en te wijzen op het éene noodige, den medicijnmeester onzer zielen."

„Gij zijt menschen van gelijke bewegingen als wij," antwoordde mevrouw VERHAGEN, „gij hebt uwe hartstogten, en neigingen, en gebreken, en verkeerdheden gelijk wij allen, maar gij hebt de geneesmiddelen bij de hand, en door ze anderen aan te wijzen ziet gij zelve waar ze te vinden zijn. Ik wenschte wel, om der regtvaardigheid wille, dat alle menschen bedachten, niet alleen dat gij dezelfde gebreken en neigingen hebt, maar dat wij allen, wie we ook zijn, dezelfde bestemming hebben. Gij weet, welke die is?"

„Ja," zeide WILLEM. „Wie zich zelven overwint, is sterker dan hij die eene stad inneemt; maar wie is het die de wereld, om zich heen en in zijn gemoed, overwinnen kan, dan die *gelooft!"*

Te 9 ure kwam men aan de kampong Mandan, waar men

Te 9 ure kwam mem aan de kampong Mandau, waar men de rivier weder moest oversteken, en bereikte men te $2^1/_2$ uur des namiddags Wajau.

Onder weg had men eenige gewapenden ontmoet, die echter na een paar schoten te hebben gelost, op de vlugt gingen.

Door de menigvuldige randjoe's, die men op den weg geplant had, waren drie manschappen gewond geraakt.

De praauwen waren eenigzins achtergebleven, en hadden van tijd tot tijd een hevig lilla- en geweervuur van den vijand door te staan.

Een officiers bediende en 3 Maleijers waren gewond, en een Maleijer gedood geworden.

Te Waijau werd na de komst der praauwen gebivouakkeerd.

Na deze kampong in de asch te hebben gelegd, werd den volgenden ochtend de marsch verder voortgezet.

Daar het terrein verder te moeijelijk was werd het geschut uit elkander genomen, en per praauw opgevoerd.

Tegen 9 ure werd de grensscheiding van het landschap Tabalong bereikt.

Op $1/_4$ uur van Tabalong vernam men een hevig geweervuur in de rigting der praauwen, en vielen er ook eenige schoten op de voorhoede, die Tabalong bereikt had.

De kapitein Graas werd daarop in de rigting der praauwen afgezonden, terwijl de majoor Koch zich naar de voorhoede begaf. Middelerwijl kwamen de praauwen opzetten; de sergeant der artillerie, die op de praauwen met geschut was achtergebleven, was onmiddelijk na het vuren gedebarkeerd, doch bekwam spoedig drie zware randjoewonden, zoodat hij het kommando aan den korporaal moest overgeven, die den vijand op de vlugt joeg en de praauwen daarop naar de hoofdtroep bragt.

Het vuur aan den linkeroever der rivier bleef steeds aanhouden, in weerwil een goed tirailleurvuur daarop was geopend.

Drie granaten werden daarop in de rigting van den vijand geworpen, waarvan er 2 zeer juist sprongen, zoo dat hij spoedig terug deinsde.

Nabij Tabalong komende, werd zoowel uit de huizen, als van den tegenovergestelden oever der rivier weder op de kolonne gevuurd. De voorhoede, onder kapitein Graas, en de hulptroepen werden daarop in sampans naar den overkant gezonden. Het vuur hield onmiddelijk op, toen zij aan den overkant waren gekomen. Een met bloed bevlekt geweer en een mandouw, benevens vele bloedsporen werden aldaar gevonden. De kampong Tabalong werd geheel in de asch gelegd.

Tegen $3^1/_2$ uur werd alles weder ingescheept, en zakte men de rivier af. De hulptroepen bleven echter achter, om eerst den volgenden dag den terugtogt aan te nemen.

Te $9^1/_2$ uur des avonds bereikte men eene zandplaat in de rivier, en, daar men in de duisternis door de menigvuldige boomstammen en andere hindernissen niet verder durfde varen, werd aldaar gebivouakkeerd.

Gedurende den togt waren enkele schoten op de achterhoede gelost, die geen nadeel toebragten.

Er had evenwel een ongeluk plaats door het omslaan van eene praauw, waarbij een Europ. soldaat waarschijnlijk het leven heeft verloren, daar er geen spoor meer van hem is gevonden.

Den volgenden dag des morgens te 9 ure werd Kloewa, en des middags te 12½ ure Amonthaij bereikt.

De hulptroepen hebben bij dezen togt vele diensten bewezen, en vooral hunne aanvoerders, de beide zonen van den Kiai Adipati, hebben zich zeer moedig getoond.

De hulptroepen hebben 2 dooden en 7 gekwetsen bekomen.

Door dezen togt heeft men het bewijs gekregen van hetgeen trouwens reeds door den Kiai Adipati was medegedeeld, dat de muitelingen zich slechts bij kleine benden, onder geene bepaalde hoofden, vereenigen, en hier en daar rondzwerven, om de kampongs te plunderen, en de vreedzame bevolking van hare have en goed te berooven.

(*J. C.*)

BATAVIA. — In den avond van den 17den Junij werd, ter gelegenheid van de verjaring van den geboortedag van Hare Majesteit de Koningin, een luisterrijk bal en souper gegeven door Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal in het hotel op Rijswijk.

Het hôtel was van binnen fraai en smaakvol met bloemen versierd en de gevel prachtig geïllumineerd.

Aan het souper werd door Zijne Excellentie een feestdronk gewijd aan het voortdurend welzijn van H. M. onze geëerbiedigde Koningin en aan den bloei en de welvaart van het doorluchtige Huis van Oranje. Beide werd deze feestdronk door de genoodigden toegejuicht, als de uitboezeming der gevoelens van gehechtheid aan de geliefde Vorstin en Haar Huis, die de feestgenooten bezielden.

WESTER AFDEELING VAN BORNEO. — Tijdingen tot den 11 den Junij jl. behelzen het volgende:

Volgens een van Sintang ingekomen berigt zouden de Dajak's van te Katoengouw en meer anderen, zich bij Soengei Kedal hebben verzameld, ten einde eenen grooten sneltogt tegen de Batangloepars te ondernemen. Inmiddels zijn de noodige maatregelen genomen om dezen togt te beletten.

In de afdeelingen Sambas en Montrado was de rust gewenscht.

De weersgesteldheid was voor de te veld staande zaaipadi in de vallei van Pamangkat hoogst ongunstig, en daar de onlangs afgeloopene padioogst zeer onvoordeelig uitviel, zullen de rijstprijzen in het Seminische belangrijk stijgen.

De Chinezen leggen zich met ijver op het goudgraven toe. In het Sepangsche werd een stuk gedegen goud gevonden ter zwaarte van ongeveer 5¼ thail.

Van Mampawa wordt berigt, dat de panembahan moeda Machmoet Alkamoedin den 9den Mei jl. in den ouderdom van 54 jaren is overleden.

De in verzet zijnde pangeran moeda van Sintang is te Sadaija (Sintang) overleden.

In de Dajaksche kampong Soengei Mambawang (Pontianak) heeft een Dajak eene chinesche vrouw vermoord en twee chinesen verwond, na alvorens twist gehad te hebben om dertig duiten, welke de dajak ontkende schuldig te zijn voor eenig gekocht kruid.

— Krachtens de door de Regering in December 1859 genomene en aan den gouvernements commissaris voor de Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo medegedeelde beslissing, dat het rijk Banjermasin voortaan niet meer in leen ter beheering aan eenen inlandschen vorst zal worden afgestaan, heeft genoemde commissaris bij een besluit van 11 Junij jl., onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal het zelf besturend rijk Bandjermasin verklaard te zijn vervallen en de landen, uitgemaakt hebbende het vervallen verklaarde rijk Bandjermasin, gebracht aan het reeds bestaande dadelijke gebied van het Nederlandsch-Indische gouvernement in de Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo.

Terwijl gelijktijdig mede onder de nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal door dien kommissaris beschikkingen werden genomen, houdende hoofdzakelijk:

vaststelling van een provisioneel reglement op de politieke en administratieve indeeling van, zoomede het binnenlandsche bestuur in die nieuwelings onder 's gouvernements dadelijk gezag gebragte landen.

indeeling van het gewest in drie afdeelingen als:

I. Amonthai, onder een adsistent-resident met een controleur der 1ste klasse te Alai en een controleur der 2de klasse te Amawang en verder inlandsch personeel;
II. Martapoera, onder een adsistent-resident, met een controleur der 2de klasse te Pengaron en een controleur van de 3de klasse te Margasari en verder inlandsch personeel, en
III. Kwien onder een controleur der 3de klasse met verder inlandsch personeel;

opheffing van de commissie van inlandsche hoofden, aan welke het bestuur van het rijk van Bandjermasin na de abdicatie van den sultan Tandjid Illah was opgedragen;

handhaving van het belastingstelsel, zoodanig als dat tot op het oogenblik der vervallenverklaring van het rijk Bandjermasin heeft gewerkt;

voorloopige regeling van heerendiensten, tot welke de opgezetenen gehouden zijn;

bepaling, dat op de hoofdplaatsen der afdeelingen Amonthai en Martapoera landraden zullen gevestigd zijn, enz.

Al deze regelingen zijn bij proclamatien den volke bekend gemaakt.

(*J. C.*)

Het vergaan van het Mail-stoomschip Malabar.

Het mail-stoomschip *Malabar* kwam den 21 Mei van Bombay te Point de Galle aan, en ten half drie ure op den namiddag van den 22sten, toen het vaartuig weder gereed had moeten zijn om de reis naar Singapore voort te zetten, had het nog geen stoom op; daarentegen brak eene plotselinge windbui met zulk eene hevigheid los, dat het schip onverwacht omzwaaide en herhaaldelijk zwaar op de rotsen stootte. Later stoomde het dwars door de haven kom van Galle, terwijl het achter veel water inkreeg, en binnen vijftig minuten tijds was het een wrak en lag gedeeltelijk op het strand.

Zeven en tachtig brievenkisten werden gered, waaronder de geheele mail voor Pinang en een gedeelte van die voor Singapore.

Verder werden nog tachtig kisten specie en tweehonderd kisten opium gered.

Passagiers en equipage zijn allen veilig aan wal gebragt, doch hebben de eersten bijna al hunne bagage verloren.

Gedurende eene week bleef de *Malabar* in denzelfden toestand, toen het vaartuig geheel uit een sloeg en in het water verdween.

De passagiers zijn met de *Pekin* te Singapore aangekomen.

ALGEMEEN OVERZIGT.

ROTTERDAM, 7 *Mei*

Er heerscht sedert eenige dagen een bijna volkomen stilstand in de politiek. Wij zullen dan ook trachten het meest opmerkelijke kort zamen te vatten. Vooreerst dan is de volksstemming in Savoye geheel volgens de wenschen van den Franschen keizer afgeloopen. Van de 135,449 ingeschreven kiezers, stemden 130,533 voor en 235 tegen de vereeniging met Frankrijk; 71 billetten waren van onwaarde. De overigen waren afwezig of ziek. Zoodra dus het Sardinische parlement den afstand zal hebben goedgekeurd, zal de feitelijke inlijving plaats hebben. Men ziet echter nog hevige discussien daarover te gemoet en schrijft aan den graaf Cavour het voornemen toe, om eerst de nieuwe verkiezingen te laten plaats hebben, waardoor hij hoopt een zeker aantal stemmen voor het ontwerp te vereenigen. Koning Victor Emanuel heeft Toskane en Bologna bezocht. Overal werd hij op feestelijke wijs ontvangen, overal werden *Te Deums* ter zijner eer gezongen en dat in weerwil van de excommunicatie, waaronder hij verkeert. Zelfs de aartsbisschoppen van Florence en Livorno hebben zich aan die hulde niet onttrokken; alleen de aartsbisschop van Pisa volgde het voorbeeld van zijne zoo evengenoemde ambtgenooten niet, maar verliet de stad, na zijne mindere geestelijken verboden te hebben aan eenige godsdienstige plegtigheid deel te nemen. Den 1sten Mei kwam de koning te Bologna. De civile en militaire autoriteiten waren hem te gemoet gereisd en toen hij in de hoofdkerk kwam, werd hij door een groot aantal geestelijken ontvangen; er werd een *Te Deum* gezongen en de stad was dien avond geïllumineerd. In de zaal van den schouwburg had een schitterend bal plaats, waaraan tusschen de 4 à 5000 menschen deel namen. Door honderd aanzienlijke dames werd eene hymne ter zijner eer gezongen. De koning zal langer op reis blijven dan oorspronkelijk het plan was, daar vele steden welke hij niet dacht te bezoeken, om de eer van zijn tegenwoordigheid verzocht hebben.

De generaal Lamoricière gaat voort met de reorganisatie van de pauselijke armee en het krijgt al den schijn, als zal hij daarin slagen; althans van meer dan éénen kant wordt nu stellig verzekerd, dat de Fransche troepen in het laatst van Junij of het begin van Julij Rome zullen verlaten Reeds schrijft men aan de Sardinische regering het voornemen toe, om een korps van 30,000 man aan de grenzen van de Marken te concentreren, ten einde tegen eene altijd mogelijke agressive beweging van de Pauselijke troepen voorbereid te zijn. De kardinaal Antonelli is als president van den ministerraad afgetreden. Volgens de *Gazette de France*, een orgaan van de catholijke en legitimistische partij in Frankrijk, bevindt de heer de Corcelles gewezen gezant van Frankrijk bij den roomschen stoel, zich sedert drie weken te Rome en heeft hij al zijne administrative kennis en bedrevenheid ter beschikking van het Pauselijke gouvernement gesteld. Hij maakt zich door grondig onderzoek met al de instellingen van den Kerkelijken Staat bekend; hem is opgedragen een plan te ontwerpen en aan den heiligen vader aan te bieden, van de onderscheiden hervormingen welke in het binnenlandsch bestuur van den staat zouden kunnen gebragt worden. Men denkt, dat de paus den heer de Corcelles aan het hoofd van het ministerie van binnenl. saken zal plaatsen. Er is eene nieuwe geldleening voor de pauselijke schatkist ten bedrage van 50 millioen francs geopend. Wat boven die som zal worden ingeschreven, zal mede worden aangenomen en tot delging van de schulden des Kerkelijken Staats besteed worden.

Uit Napels en Sicilie luiden de berigten hoogst treurig. De opstand te Palermo en Messina schijnt bedwongen, maar ten koste van veel bloed. Twee kleine steden zijn door de koninklijk troepen uitgemoord en verwoest. Volgens de laatste tijdingen moet de opstand echter in het binnenland nog verre van bedwongen zijn en der regering veel sorg baren. Ook in Napels zelf heerscht eene gevaarlijke gisting, hoewel het er oppervlakkig rustig is. Het gerucht is in omloop, dat Garibaldi op het punt staat zich met een aantal vrijwilligers naar Sicilie te begeven. Mogt zich dit bevestigen dan zijn de gevolgen niet af te zien.

De vrede met Marokko is nu definitief gesloten. Het grondgebied van Spanje is daardoor vergroot en er zijn voor laatstgenoemd land ook geldelijke voordeelen uit voortgevloeid. Het komplot van Ortega heeft aan de Carlistische partij in Spanje een gevoeligen, welligt een doodelijken slag toegebragt, want het is meer dan waarschijnlijk, dat de graaf de Montemolin en zijne broeders de regerende dynastie zullen erkennen, ten einde te deelen in de algemeene amnestie van koningin Isabella.

Het geschil met Zwitserland over de geneutraliseerde provincien is nog niet veel gevorderd. Wel vernam men in de vorige week, dat Frankrijk tot het denkbeeld van eene conferentie toegetreden was — hoewel alleen over de regeling met Zwitserlaed — maar sedert eenige dagen geraakt dit onderwerp weer op den achtergrond en krijgt het al den schijn, alsof de onderhandelingen daarover ten slotte op niets zullen uitloopen. Daarbij kent men thans den officieelen tekst van de antwoorden van al de groote mogendheden op de nota's van den Zwitserschen bondsraad van den 19den Maart en den 5den April jl. Uit al die antwoorden blijkt, dat, zoo min als tegen den afstand van Savoije en Nizza aan Frankrijk bedenkingen zijn geopperd, die mogendheden eenige positive toezegging hebben gedaan aan Zwitserland. Alle bepalen zij zich er toe, hare belangstelling te betuigen in de Zwitsersche neutraliteit, en tevens het vertrouwen uit te drukken, dat daarop door Frankrijk geen inbreuk zal worden gemaakt. Oostenrijk gaat nog een stap verder, en verklaart, dat het „nimmer heeft opgehouden er de aandacht op te vestigen, hoe het begunstigen of toelaten van de door Piemont in Midden-Italie bewerkstelligde inlijvingen hetzelfde was, als het voorbereiden van eene verandering van grondgebied aan de zijde der Alpen." Alleen Pruissen verklaart de wenschelijkheid te erkennen van de door Zwitserland verlangde conferentiën der mogendheden, onderteekenaren der tractaten van 1815. Voorts is men bekend geworden met eene nota van den Zweedschen minister van buitenlandsche zaken, den heer Manderström, van 27 Maart ll., en in antwoord op de nota van den heer de Thouvenel, van den 13den bevorens. Die nota onderscheidt zich door den uiterst vriendschappelijken toon jegens Frankrijk. De heer Manderström spreekt ook het vertrouwen uit, dat de keizer te wijs is en te voorzigtig, om te streven naar een overwigt, dat niet in overeenstemming zou zijn met de belangen der overige Europesche mogendheden. Daarom heeft hij, de minister, dan ook met groot genoegen vernomen, dat de afstand van Savoije en Nizza niet is geschied in naam van het nationaliteitsbegrip of van de natuurlijke grenzen, maar bloot bij wijze van guarantie, zoodat er ten dien opzigte geenerlei bezorgdheid behoeft te bestaan voor de toekomst. Het is eene transactie tusschen twee vrij handelende souvereine regeringen. Wel had Zweden gehoopt, dat het zonder eene vergrooting van het reeds zoo magtige Frankrijk had kunnen geschikt worden, doch het ziet er toch ook geen bezwaar in, aangezien het toch ook niet de eerste keer is, dat de tractaten van 1815 worden aangetast. Alleen verklaart ook Zweden zich ten gunste van het minstens drie eeuwen oude, Zwitsersche eedgenootschap, doch vertrouwt tevens, dat de keizerlijke regering zal genegen zijn tot het handhaven, voor Zwitserland, van eene volstrekte en voortdurende neutraliteit.

De tweede kamer in Nassau heeft den 24sten April besloten de regering uit te noodigen, geen concordaat te sluiten, noch eenige andere dusdanige overeenkomst met de bisschoppen. Over het Badensche concordaat verneemt men nog niets naders.

Uit Weenen ontvangt men droevige tijdingen. De concessiën, aan Hongarije verleend, worden reeds weder als onvoldoende, of, beter gezegd, als niet ernstig gemeend beschouwd en bovendien worden zij op dit oogenblik, in Oostenrijk zelf, geheel op den achtergrond geplaatst door den plotselingen en, naar thans officiëel is gebleken, gewelddadigen dood van den heer v. Brück. In 1848 trad deze staatsman in het ministerie Schwarzenburg met de portefeuille voor handel op. Als zoodanig bewees hij gewigtige diensten, vooral door het invoeren van een meer vrijgevig handelsstelsel, het verbeteren van post- en telegraafinrigtingen enz. Middelerwijl had hij vooraf den vrede met Sardinië als afgevaardigde tot stand gebragt en onderteekend. In 1851 trad hij, door oneenigheid met zijne collega's, uit het ministerie, en werd gezant te Konstantinopel, tot hij 10 Maart 1855 het ministerie van finantiën aanvaardde en in den erg bedorven finantiëlen toestand weder meer orde en zelfs belangrijke verbetering bragt, tot de oorlog met Frankrijk en Sardinië, waartegen hij zich dan ook had verzet, alles plotseling weder in duigen wierp en hij na eene zeer werkzame en hoogstmoeijelijke loopbaan eindigde met een zelfmoord. Dat hij zelf schuldig zou zijn aan de gedurende den jongsten oorlog in Oostenrijk plaats gehad hebbende enorme bedriegerijen, gelooft men niet; wel acht men het mogelijk, dat hij, daar bij met sommige der daarin betrokken aanzienlijke personen ten naauwste was verbonden, zich kan hebben schuldig gemaakt aan pligtverzuim. Inmiddels heeft zijn verscheiden niet alleen in Oostenrijk, maar ook in geheel Duitschland een diepen indruk gemaakt.

In Pruissen is weder gebeurd, wat men had verwacht, De eerste kamer heeft, gelijk was voorspeld, het door de tweede kamer aangenomen wetsontwerp tot afschaffing der privilegiën op het stuk der grondbelasting, en tot invoering van eene gelijkmatige heffing van die belasting, — verworpen, en mede, voor de tweedemaal, het ontwerp tot invoering van het facultatief burgerlijk huwelijk. — De Pruisische tweede kamer heeft omtrent een adres van den opperrabijn Sutro, waarin wordt aangedrongen op gelijkstelling der Israëlieten met de belijders der overige erkende religiën, overeenkomstig art. 4 en 12 der grondwet, op voorstel van hare commissie met overgroote meerderheid besloten, dat adres te verzenden aan de regering.

Overigens trekken de tegenwoordige oneenigheden in

Duitschland zeer de aandacht, omdat ze slechts kunnen dienen, om een krachtig optreden in de groote Europesche aangelegenheden te beletten en daardoor de plannen van Frankrijk in de hand te werken, plannen die eigenlijk iederen staat tegen de borst stuiten. Zoo zou men b. v. zonder de vele oneenigheden tusschen Oostenrijk en Pruissen ten aanzien van Duitschlands inwendige aangelegenheden, beide ongetwijfeld één weg zien volgen in de tegenwoordige Europesche verwikkelingen, terwijl men nu het tegendeel ziet gebeuren. Oostenrijk slaat met een ijverzuchtig oog alle stappen van Pruissen gade, uit vrees dat die mogendheid een overwigt in Duitschland mogt bekomen, terwijl het in die ijverzucht door verscheidene andere staten ondersteund wordt, voornamelijk door Beijeren.

De betreurenswaardige gevolgen van dit onderlinge wantrouwen vervullen ook de engelsche regering met diep leedwezen, en men zegt zelfs dat lord John Russell bij de kleine duitsche hoven werkzaam is geweest, ten einde, met het oog op de algemeene belangen van Europa, eene toenadering tot Pruissen te weeg te brengen; maar een ieder ziet in dat het daartoe niet ligt zal komen, zoolang in die staten zelve geen regeringsbestuur wordt ingevoerd, geschoeid op de meer liberale regering van Pruissen. De kwestie der Keurhessische constitutie levert daarvan een sprekend bewijs. Duitschland is daarover verdeeld. Waarom? Pruissen wil aldaar de vrijzinnige constitutie van 1831, overeenkomstig de wenschen der bevolking in het Keurvorstendom, des noods met eenige wijzigingen, hersteld zien; terwijl de groote meerderheid der overige duitsche staten zich voor de weder-invoering der constitutie van 1852 verklaard heeft. Van daar hevige debatten in den bondsdag, die bij meer dan éénе gelegenheid hunnen weerklank vonden in de Pruissische kamer. Onder anderen was dit nog 20 April in de laatste het geval, naar aanleiding van een voorstel van den heer v. Vincke, waarin de houding van Pruissen in zijn wederstand tegen het besluit van den bondsdag, goedgekeurd wordt, een besluit dat met eene geringe wijziging aangenomen werd met 207 stemmen tegen 68. De discussien kwamen toen als van zelve op het terrein der europesche aangelegenheden, en uit dat oogpunt verdienen zij vooral de aandacht, De heer Duncker verklaarde, dat, hoe gebrekkig de constitutie van den Duitschen bond ook zijn moge, zij toch tot Duitschlands ontwikkeling bevorderlijk had kunnen zijn, indien men zich niet telkens zoo zeer bemoeid had met de inwendige aangelegenheden van iederen staat. Maar de politiek van prins Metternich, die gesanctionneerd werd in de Carlsbader conferentie, maakte van den bondsdag een ligchaam, belast met de opperste policie, en van daar dat de bondsdag zoo zeer in minachtig is gekomen bij het Duitsche volk. En men achte de gevaren, die Europa tegenwoordig bedreigen, niet ligt. De spreuk: *l' Empire c' est la paix* heeft hare verheerlijking gevonden in oorlogen, die, zonder dat zij voor Frankrijk regtstreeks territoriale veroveringen hebben verworven, er evenwel den weg toe gebaand hebben, terwijl zij de kiemen van eene europesche coalitie hebben verstikt. Het masker is reeds afgeworpen; de theorie der *ideeën* is bereids vervangen door die van de *natuurlijke grenzen.* Het doet er niet toe of laatstgenoemde theorie in zekere gevallen ingeroepen en voor andere weer gedesavoueerd wordt; alles toch pleit voor de onverschilligheid d r Fransche regering voor de regten van andere staten.

Als voorbeeld van de lijdelijkheid van andere staten wees de spreker op Engeland, dat onder de regering van den grooten Willem van Oranje het ware belang van Europa op het oog had, en geheel Europa om zich wist te vereenigen tegen de veroveringszucht van Frankrijk. Doch thans is het geheel anders. Dat vrije land heeft zijn erfregt verkocht voor den schotel linzen (het handelstractaat). Dit alles was in het oog des sprekers een drangreden voor Pruissen om de taak te aanvaarden, die vroeger op Engeland rustte; voorts om die mogendheid weer tot eene meer werkdadige staatkunde aan te sporen en des noods alle andere alliantien overtollig te maken door eene naauwe aaneensluiting aan het Duitsche volk.

TURKIJE.

Onder de Grieken of orthodoxen in des Sultans Europeesch grondgebied hebben in den laatsten tijd groote afscheidingen plaats gehad, welke afgescheidenen allen tot de Roomsche catholieke kerk zijn overgegaan, De oorzaak daarvan is niet te zoeken in kwestien omtrent leerstellingen. De fransche ambassadeurs en consuls in Turkije zijn altijd de beschermers geweest van alle Roomsch-Catholieken in Turkije; het verlangen om zich ook onder die bescherming te stellen zal dus wel magtiger op den Griekschen Raijah hebben gewerkt, dan de pogingen van al de Roomsche priesters- In een zekeren zin hebben zij zich echter bedrogen, want de fransche autoriteiten mogen hen vrijwaren voor alle vervolgingen ter zake van godsdienst, doch dat neemt niet weg dat zij steeds onderdanen blijven van den Sultan. Wanneer nu echter zulk een bekeerde beschuldigd wordt van diefstal of van eenige andere inbreuk op de wet, dan geeft hij voor dat die beschuldiging uit haat geschiedt omdat hij van geloof is veranderd; de Fransche consul wordt dan natuurlijk verzocht om ten zijnen behoeve tusschen beiden te treden. Het is nu juist niet op dit kwaad dat wij de aandacht willen vestigen, doch de hierboven bedoelde beweging heeft zich vooral te Candia gekenmerkt, het aantal bekeerden bedraagt daar toch 40,600. Op dit prachtige eiland komt de bevolking dikwijls in opstand tegen het gezag der Porte, en de enorme invloed welke Frankrijk daar moet verkrijgen ten gevolge van de pseudo-religieuse beweging in kwestie is wel waard om ad notam te worden genomen.

HANDELSBERIGTEN.

Ofschoon zich in den staatkundigen toestand van Europa gedurende de afgeloopen 14 dagen geene omstandigheden hebben voorgedaan welke eenig onmiddelijk gevaar aanduiden, en er aan fondsenbeurzen zelfs eene merkbaar betere stemming heerschte, zoowel tengevolge van den minder gespannen stand der geldmarkten als van de rijzing der effecten van de beurzen te Parijs, bleef evenwel de handel in koloniale waren uiterst beperkt en is de stemming in het algemeen flaauw. Slechts enkele artikelen maken hierop eene uitzondering, waaronder in de eerste plaats Koffij kan gerangschikt worden. Voor dit artikel bestaat op grond van den geringeren opbrengst zoowel in Oost- als West- Indiën, voortdurend eene gunstige meening; zoodat, niettegenstaande den uiterst beperkten omzet, de houders zeer vast op hunne vorderingen staan en goed ordinair Java niet order 39 c. willen realiseren. Tot 38½ c. blijft er vraag naar deze soort bestaan, waaraan echter niet voldaan kan worden. — Katoen is naar aanleiding der gunstigere berigten van de hoofdmarkten belangrijk beter gestemd. Indigo zeer vast; de op 1 en 3 dezer door de N. H. M. gehoudene veilingen zijn zeer willig afgeloopen, zijnde alles grif verkocht tot pari à 50 c. boven de najaarsveilingen van 1659.

Voor Suiker daarentegen is de stemming slap. Huiden nominaal prijshoudend, doch zonder handel. Rijst stil, zonder merkbare prijsverandering; in ongepeld kwam slechts eene afdoening van 2200 bn. Java à f 7¾ tot stand en Gepeld vond weinig vraag. Specerijen nominaal onveranderd in prijs en zonder kooplust. Thee goed prijshoudend op 115 c. voor ord. Congo. Te Londen is de stemming ook iets beter en noteert men thans Common Congo 1/4¼ à 1/4¼ d.

Het voorstel tot wijziging der invoerregten in Frankrijk op Wol, Katoen en Verwstoffen is door de wetgevende vergadering met bijna algemeene stemmen aangenomen. Het ontwerp onderging slechts eenige kleine veranderingen, strekkende om de Fransche scheepvaart nog meer te begunstigen, en komt nu op het volgende neer:

KATOEN.

Met Fr. schep. van havens buiten Europa, vrij van inkomend regt.
„ „ „ van elders (in Europa) ....fr. 8 per 100 ko.
„ vr. „ en te land.................................. „ 8 „ „ „

WOL.

„ Fr. „ van havens in Eur., waar dezelve gewonnen is. Vrij.
„ „ „ van havens buiten Europa. Vrij.
„ „ „ van andere havens.......................fr. 8 per 100 ko.
„ vr. „ van alle havens.......................... „ 8 „ „ „
Te land, Europesche. Vrij.
„ „ andere soorten................................ „ 8 „ „ „

INDIGO.

Met Fr. schep. direct van Indie en van anderen produc. landen. Vrij.
„ „ „ van elders ....fr. 25 per 100 ko.
„ vr. „ en te land .... „ 28 „ „ „

Het ontwerp der tarief-herziening betreffende Koffij, Suiker, Thee en Cacao zal nu spoedig aan de beurt zijn.

Naar men zegt was ook aan Pruissen te kennen gegeven, dat eene aanvrage tot het sluiten van een verdrag tusschen Frankrijk en den „Zollvereinn" van de zijde van Frankrijk gunstig zou worden ontvangen, doch dat Pruissen het gevoelen heeft geuit, dat de „Zollvereinn" geen traktaat verlangt aan te gaan.

Door Belgie daarentegen was een dergelijk voorstel zeer gunstig aangenomen en is het niet onwaarschijnlijk, dat ook dit rijk eene overeenkomst met Frankrijk zal sluiten.

Koffij bleef sedert onze vorige zeer goed gestemd ofschoon de omzettingen in de 1ste hand zich bepaalden tot 850 bn. *Java (Pamanoekan* per *Koerier* tot 39 c., en 2800 bn. *Padang* per *St. Helena* tot 38½. In de 2de hand ging ook weinig om, hetgeen gedeeltelijk is toe te schrijven aan de vastheid der houders welke niet beneden 39 c. voor goed ord. *Java* willen afgeven, waardoor aan de bestaande vraag tot 38½ c. niet kan worden voldaan en de omzet belemmerd wordt. De gunstige opinie der verkoopers baseert zich voornamelijk op den geringeren opbrengst op Java zoowel als in de West-Indiën en de waarschijnlijk zeer kleine najaarsveiling.

Suiker. De handel bleef hierin zeer onbeteekenend, gelijk op de meeste markten verflaauwde de kooplust en was men genoodzaakt lagere prijzen aan te nemen. Daarbij werkte de naderende N. H. M. veiling ongunstig door de aandacht uitsluitend te boeijen, zoodat ten laatste de positie der markt zeer nominaal werd, en de verkoopswaarde thans niet hooger als f 1½ beneden Maart is aan te nemen. De eenige afdoening bestond uit: 1093 kr. *Samarang* per *Johanna Geertruida*, dooreen standaard No. 14 f 1¼ beneden Maart van boord. De taxatie der nu staande veiling is van f 1 tot f 1½ beneden Maart.

Thee prijshoudend, met weinig omgang.

Rijst met zeer geringen handel in *gepeld* als *ongepeld*; doch onveranderd op de vorige prijzen. In de eerste hand ging niets om dan 2200 bn. *Java* ex *Soerabaija* tot f 7¾. De voorraad in de eerste hand is thans gereduceerd tot 24000 bn. tegen 83000 bn. in 1859.

Specerijen over het algemeen verlaten; *Java* Kaneel no. 3 betaald met 61 c. Van Cassia Vera zijn bij inschrijving 70 pakk. tot geheimen prijs afgedaan. De in veiling gebragten 480 kn. *Geconfijte* Gember zijn verkocht tot 78 à 81 c. en van de 400 kn., daarna aangeboden, vonden 10 kav. koopers tot 78 à 81 c., terwijl 7 kav. werden opgehouden tot 72 à 74 c. en de overigen niet geveild. Het opgehouden gedeelte werd echter later uit de hand verkocht.

Tabak. De verkoopen van *Oost-Ind.* soorten uit de eerste hand gedurende de laatst verloopen 14 dagen bepaalden zich tot 203 pakk. *Java* K. L. ex *Vier Gezusters*, heden bij inschrijving afgedaan, en hetgeen op 27 April in veiling werd verkocht, als volgt: 446 pakk. *Java* (Tanahwangie, PA *Malang*) ex *Marianne* en *Euterpe* tot 19 à 30½ c., met uitzondering van 2 kav. opgeh.: kav. 4 à 62½ en kav. 19 à 45 c. De 486 pakk. *Java* werden geheel opgehouden en van de 104 pakken *Oost-Ind.* slechts 2 kav. verkocht tot 15½ c. De voorraad op heden bedraagt: 1301 vn. *Marijland*, 39 vn. *Kentucky*, 19 vn. *Steelen*, 1350 bn. *Java* en 1056 cer. *St. Domingo*.

Droogerijen. Kamfer bleef zonder handel, doch ferm op prijs gehouden. *Japansche* is tot 103 à 110 c. te koop. *Chin.* 102 à 105 c. Tamarinde onveranderd. Cubeben. In afwachting van aanvoeren, die spoedig zullen plaats hebben. *Lange* Peper nominaal 25 c. Sterantijs tot 65 c. te koop. Cassia Lignea blijft flaauwe stemming nominaal 58 á 57 c. Cassia Lignea Vera 55 pakken per *St. Helena* mooije krachtige soort, werden á 35 c. verkocht. *Geconfijte* Gember. De onderscheidene partijen per *Otto*, zijn op circa 250 kisten na, gerealiseerd. De puike ongecristalliseerde soort is tot 80 c. verkocht, gecristalliseerd van 65 tot 78 c. *Japansche* Was zonder handel. 809 kisten zijn te Amsterdam tegen 15 dezer in veiling aangeslagen. Men verwacht lagere prijzen. Het is zeer waarschijnlijk men om te verkoopen onder f 40 zal moeten loslaten. Gum Elasticum met meer vraag. 100 picols zeilende per *Postillon*, tot geheimen prijs verkocht. De waarde is thans f 130 á f 133. Gutta Percha. Puike kwaliteit 110 á 120 c. waard. Gum Damar nominaal 28 á 27 c. Er is eene partij per *Johanna & Geertruida* gearriveerd, die echter nog niet aan de markt is.

Bindrotting flaauw en alleen f 1 onder veilingsprijs te verkoopen. 4869 bossen per *Nederwaard* zijn á f 10 verkocht.

NEDERLAND.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia:

Per *Elisabeth*, kapt. Harms: De heeren Brutel de la Riviere, luit. t/z 1ste kl.; Mac Leod, luit. t/z. 2de kl., en J. P. Faubel, offic. van administratie.

Per *Johanna & Geertruida*, kapt. Flens: 30 gepasporteerde militairen.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia:

Per *Amsterdam*, kapt. Wehdemeijer: Jonkh. E. E. H. P. C. van Bevervoorden.

Per *Amerika*, kapt. Zeeman: De heer J. F. Wijnveldt.

Per *Walvisch* kapt. Schut: De heer A. van Crans.

Per *Maria Elise* Kapt. van der Putte: De heeren J. Surie, S. Jacobs en W. Greve.

Naar Kanagawa:

Per *Tenna*, kapt. Caspers. De heeren N. C. Sieburgh en H. Weave.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Junij 25	Deensche	Birgitte Melchior	F. Harboe	Ratana.
„ 26	Ned. Ind.	Bandi Baihair	Said Oombar k bin Achm. Daheiman	Samarang.
„ —	„ „	Sa-Adah	Mohamat Arip	Ratana.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Junij 27	Ned. Ind.	St. Kon. der Nederlanden	E. Lewis	Batavia en Samarang.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Engelsche	Elize	Philipps	In reparatie	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Prinses Amalia	L. W. van Alkemade	Nederland	„ „ „ „
Nederlandsche	Delftshaven	Schaap	Onbepaald	B. Koperamit & Co.
„	Java	Stikkel van Dam	Onbepaald	„ „ „ „
„	Schoonderloo	Kruijt	„	„ „ „ „
Hamburg.	Ascar	Ch. Matthieu	„	„ „ „ „
Zweedsche	Cecilia	Krohnam	In reparatie	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Johanna Christina	de Boer	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Mercator	Van der Woude	Nederland	„ „ „ „ „ „
„	Koning en Vaderland	Van Bruggen	„	Mc Lennan & Co.
„	Wassenaar	Hofstede	Onbepaald	„ „ „ „
„	Ida Wilhelmina	B. P. van Wijland	„	E. Ten Brinck & Co.
„	Catharina Wilhelmina	F. H. Popken	Onbepaald	„ „ „ „ „
„	Gouverneur van Streten	S. van der Horst	Ned. via Tjilatjap	„ „ „ „ „
„	Guinea	J. van Boven Fagg	Nederland.	„ „ „ „ „
„	Henrietta	J. Portengen	„	„ „ „ „ „
Hamburg.	Martaban	J. E. E. Böhm	Amsterdam	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	President Plate	J. C. Harten	Nederland	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
„	De Pauline	Post	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
„	IJssel	C. Maarschalk	Onbepaald	„ „ „
„	Estafette	Rietveld	Nederland	„ „ „

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 27sten Junij 1860.

AANVOER.

Van Liverpool via Batavia, per het Deensche schip *Brigitte Melchin*, gezagv. Harboe.

176 bundels plaat, 950 bundels band, en 485 bundels staven ijzer, 67 kisten koopmanschappen, P. Kervel en Co; 27 kisten manufacturen, 2500 kistjes zeep, Mathieu Ebbs Ruijs en Co; 29 kisten koopmanschappen, Adam & Co; 60 kisten 4 vaten en 5 balen koopmanschappen, Mc Milian Marten & Co, 61 kisten en 1 baal manufacturen, Hill Broekman & Co; 20 bundels 118 krandjangs en 1 kist koopmanschappen, 8 stuks machinerien, Fraser Eaton & Co; 30 vaten koopmanschappen, W. Cores de Vries; 167 collies koopmanschappen, J. F. van Leeuwen & Co.

Van Batavia per het Hamburger schip *Iris*, gezagv. C. Bendixen. 100 vaten cement, 24 kisten koopmanschappen, 10 tonnen steenkolen. Order; 10,000 vuurvaste steenen, 3 collies machinerien, 41 kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co: 66 tonnen steenkolen, 61 collies machinerien, 569 collies diverse goederen, 66 staven ijzer, diverse Personen

UITVOER.

Naar Batavia via Samarang per het Ned. Ind. *stoomschip Koningin der Nederlanden* gezagv. Lewis; 4 kisten sarong, 15 vaten hammen, 5 kisten slendangs, Hill Broekman & Co; 4 kisten ijzerwaren' 5 kisten wijn' Mathieu Ebbs Ruijs & Co; 2 kisten sigaren Oentjinliek; 1 kist kain Pa Samina.

Marktprijzen.

Suiker f 16.—

Rijst (cargo) f 120 @ f 130.—

Id. (witte) f 150 @ f 160.—

Arak ℔ legger. f 40.—

Klapper Olie f 25.—

Katjang Olie f 23.—

Kadjang Matten. f 10 @ f 14.—

Rotting f 8 @ f 9.—

Wisselkoers 102%.—

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Vrijdag 29 Junij 1860.

Feestdag der H. H. Apostelen Petrus en Paulus.

De Hoogmis te 7 ure.

Een stille dienst te 8½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

Gedrukt bij Le Roy & Co te Soerabaya.